

MAŽEIKIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS TARYBOS ETIKOS KOMISIJA

SPRENDIMAS DĖL VIDMANTO MACEVIČIAUS

2021 m. birželio 8 d. Nr. TV20-8
Mažeikiai

Mažeikių rajono savivaldybės tarybos Etikos komisija (toliau – Etikos komisija), kurią sudaro pirmininkė Ona Kelpšienė, pirmininko pavaduotojas Paulius Pocevičius, nariai Janina Cicėnienė, Stasė Gineitienė, Odeta Jasmontienė, Irena Macijauskienė, Antanas Valtas, Vytautas Visminas, Milda Zubavičienė, gavusi Daivos Šideikienės 2021 m. gegužės 7 d. prašymą „Dėl mero Vidmanto Macevičiaus“ (registruotas 2021 m. gegužės 10 d., reg. Nr. EPU-529) bei 2021 m. gegužės 13 d. vykusio posėdžio metu nusprendusi šio prašymo pagrindu pradėti tyrimą,

n u s t a t ė:

Tyrimo pagrindas ir dalykas

2021 m. gegužės 7 d. prašyme Daiva Šideikienė nurodo, kad 2020 m. lapkričio 12 d. Mažeikių rajono savivaldybės mero Vidmanto Macevičiaus (toliau – meras Vidmantas Macevičius) potvarkiu Nr. M1-69 „Dėl darbo grupės mokesčio už vaikų išlaikymą savivaldybės ugdymo įstaigose, įgyvendinančiose ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas, nustatymo tvarkos aprašui išanalizuoti sudarymo“ buvo sudaryta darbo grupė Mokesčio už vaikų išlaikymą savivaldybės ugdymo įstaigose, įgyvendinančiose ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas, nustatymo tvarkos aprašui, patvirtintam Mažeikių rajono savivaldybės tarybos 2020 m. balandžio 30 d. sprendimu Nr. T1-108 „Dėl mokesčio už vaikų išlaikymą ugdymo įstaigose, įgyvendinančiose ikimokyklinio ir priešmokyklinio programas, nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“, išanalizuoti (toliau – darbo grupė), o jai (Daivai Šideikienei) pateikus prašymą pateikti informaciją apie šios darbo grupės pateiktas išvadas, meras Vidmantas Macevičius 2021 m. gegužės 3 d. raštu Nr. EPA-59 „Dėl darbo grupės išvadų“ ją informavo, jog darbo grupė pateikė šias išvadas: palikti nepakeistus Tvarkos apraše 12.3, 13.2 papunkčius, patikslinti aprašo 18 punktą ir jį išdėstyti taip :.... Neteisėtai gavus lėšas už vaikų maitinimą....“, nors Mokesčio už vaikų išlaikymą savivaldybės ugdymo įstaigose, įgyvendinančiose ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas, nustatymo tvarkos apraše, patvirtintame Mažeikių rajono savivaldybės tarybos 2020 m. balandžio 30 d. sprendimu Nr. T1-108 „Dėl Mokesčio už vaikų išlaikymą ugdymo įstaigose, įgyvendinančiose ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas, nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“, išvis nėra nei 12.3, nei 13.2 papunkčių, todėl Etikos komisijos prašo ištirti ar meras Vidmantas Macevičius, pateikdamas jai tikrovės neatitinkančią informaciją, nepažeidė Lietuvos Respublikos valstybės politikų elgesio kodekso nuostatų.

Nustatytos faktinės aplinkybės

Mero Vidmanto Macevičiaus 2021 m. gegužės 3 d. rašte Nr. EPA-59 „Dėl darbo grupės išvadų“, adresuotame Daivai Šideikienei, rašoma: „[i]nformuojame, kad 2020-11-12 Savivaldybės mero potvarkiu Nr. M1-69 sudaryta darbo grupė Mokesčio už vaikų išlaikymą savivaldybės ugdymo įstaigose, įgyvendinančiose ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas, nustatymo tvarkos

aprašui, patvirtintam Mažeikių rajono savivaldybės tarybos 2020 m. balandžio 30 d. sprendimu Nr. T1-108 „Dėl mokesčio už vaikų išlaikymą ugdymo įstaigose, įgyvendinančiose ikimokyklinio ir priešmokyklinio programas, nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Tvarka), išanalizuoti, pateikė šias išvadas: palikti nepakeistus Tvarkos apraše 12.3, 13.2 papunkčius, patikslinti Tvarkos aprašo 18 punktą ir išdėstyti jį taip „...Neteisėtai gavus lėšas už vaikų maitinimą...“.

2020 m. lapkričio 12 d. Mažeikių rajono savivaldybės mero potvarkyje Nr. M1-69 „Dėl darbo grupės mokesčio už vaikų išlaikymą savivaldybės ugdymo įstaigose, įgyvendinančiose ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas, nustatymo tvarkos aprašui išanalizuoti sudarymo“ nurodyta, kad buvo sudaryta darbo grupė Mokesčio už vaikų išlaikymą savivaldybės ugdymo įstaigose, įgyvendinančiose ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas, nustatymo tvarkos aprašui, patvirtintam Mažeikių rajono savivaldybės tarybos 2020 m. balandžio 30 d. sprendimu Nr. T1-108 „Dėl mokesčio už vaikų išlaikymą ugdymo įstaigose, įgyvendinančiose ikimokyklinio ir priešmokyklinio programas, nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“, išanalizuoti, kuriai pavesta išanalizuoti Mokesčio už vaikų išlaikymą savivaldybės ugdymo įstaigose, įgyvendinančiose ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas, nustatymo tvarkos aprašą, patvirtintą Mažeikių rajono savivaldybės tarybos 2020 m. balandžio 30 d. sprendimu Nr. T1-108 „Dėl mokesčio už vaikų išlaikymą ugdymo įstaigose, įgyvendinančiose ikimokyklinio ir priešmokyklinio programas, nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“, ir iki 2020 m. gruodžio 31 d. pateikti išvadas.

Meras Vidmantas Macevičius, atsakydamas į Etikos komisijos jam išsiųstą pranešimą apie pradėtą tyrimą, 2021 m. gegužės 21 d. pateikė rašytinį paaiškinimą, kuriame nurodė, jog atsakydamas į Daivos Šideikienės 2021 m. balandžio 6 d. prašymą 2021 m. gegužės 3 d. raštu Nr. EPA-59 nurodė, kad „2020-11-12 Savivaldybės mero potvarkiu Nr. M1-69 sudaryta darbo grupė (toliau – Darbo grupė) Mokesčio už vaikų išlaikymą savivaldybės ugdymo įstaigose, įgyvendinančiose ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas, nustatymo tvarkos aprašui, patvirtintam Mažeikių rajono savivaldybės tarybos 2020 m. balandžio 30 d. sprendimu Nr. T1-108 „Dėl mokesčio už vaikų išlaikymą ugdymo įstaigose, įgyvendinančiose ikimokyklinio ir priešmokyklinio programas, nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Tvarka), išanalizuoti, pateikė šias išvadas: palikti nepakeistus Tvarkos apraše 12.3, 13.2 papunkčius, patikslinti Tvarkos aprašo 18 punktą ir išdėstyti jį taip „...Neteisėtai gavus lėšas už vaikų maitinimą...“. Tokio turinio atsakymą pateikė, nes būtent tokios išvados yra suformuluotos darbo grupės 2021 m. sausio 14 d. posėdžio protokole Nr. 2. Pažymėjo, jog Mažeikių rajono savivaldybės tarybos veiklos reglamento, patvirtinto Mažeikių rajono savivaldybės tarybos 2017 m. gruodžio 15 d. sprendimu Nr. T1-346 „Dėl Mažeikių rajono savivaldybės tarybos veiklos reglamento patvirtinimo“ (2019 m. birželio 21 d. sprendimo Nr. T1-200 redakcija), 145 punkte nurodyta, kad darbo grupių išvados yra formuluojamos baigiamojo posėdžio metu.

2021 m. sausio 14 d. darbo grupės posėdžio protokole Nr. 2 užfiksuota, kad posėdyje svarstytas „Mokesčio išlaikymo savivaldybės įstaigose, įgyvendinančiose ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas, nustatymo tvarkos aprašas“, nutarta: palikti Tvarkos apraše 12 punkto 12.3 papunktį, kuris sako „vienas iš tėvų (globėjų) atlieka tikrąją karo tarnybą (pateikus tai patvirtinančią pažymą)“; palikti tvarkos apraše 13 punkto 13.2 papunktį, kad „dėl avarinės situacijos Ugdymo įstaigoje, kai nevykdomas ugdymo procesas“; patikslinti Tvarkos aprašo 18 punktą ir išdėstyti jį taip „...Neteisėtai gavus lėšas už vaiko maitinimą...“.

Mokesčio už vaikų išlaikymą savivaldybės ugdymo įstaigose, įgyvendinančiose ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas, nustatymo tvarkos apraše, patvirtintame Mažeikių rajono savivaldybės tarybos 2020 m. balandžio 30 d. sprendimu Nr. T1-108 „Dėl mokesčio už vaikų išlaikymą ugdymo įstaigose, įgyvendinančiose ikimokyklinio ir priešmokyklinio programas, nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“, nėra nei 12.3, nei 13.2 papunkčių.

Mažeikių rajono savivaldybės tarybos 2021 m. sausio 29 d. sprendime Nr. T1-6 „Dėl Mokesčio už vaikų išlaikymą ugdymo įstaigose, įgyvendinančiose ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas, nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ nurodyta, kad šiuo sprendimu yra patvirtinamas Mokesčio už vaikų išlaikymą ugdymo įstaigose, įgyvendinančiose ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas, nustatymo tvarkos aprašas, kuriame yra 12.3 papunktis,

numatantis, jog mokestis už vaiko maitinimą ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo grupėse tėvų prašymu kompensuojamas 50 procentų Savivaldybės tarybos nustatytos vaikų dienos maitinimo normos už kiekvieną lankytą dieną, jeigu vienas iš tėvų (globėjų) atlieka tikrąją karo tarnybą (pateikus tai patvirtinančią pažymą), bei 13.2 papunktis, numatantis, jog Aprašo 7 punkte numatytas ugdymo aplinkos išlaikymo mėnesinis mokestis proporcingai mažinamas tiek dienų, kiek įstaigoje ar grupėje ugdymo procesas nebuvo vykdomas (taikant to mėnesio vienos dienos įkainio vidurkį) dėl avarinės situacijos Ugdymo įstaigoje, kai nevykdomas ugdymo procesas. Šiuo sprendimu taip pat pripažinti netekusiais galios Mažeikių rajono savivaldybės tarybos 2020 m. balandžio 30 d. sprendimas Nr. T1-108 „Dėl mokesčio už vaikų išlaikymą ugdymo įstaigose, įgyvendinančiose ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas, nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ bei Mažeikių rajono savivaldybės tarybos 2020 m. gegužės 29 d. sprendimas Nr. T1-124 „Dėl Mažeikių rajono savivaldybės tarybos 2020 m. balandžio 30 d. sprendimo Nr. T1-108 „Dėl mokesčio už vaikų išlaikymą ugdymo įstaigose, įgyvendinančiose ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas, nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“.

Teisinis vertinimas ir motyvai

Lietuvos Respublikos valstybės politikų elgesio kodekso 4 straipsnyje nurodyta, kad valstybės politikas viešajame gyvenime vadovaujasi pagarbos žmogui ir valstybei, teisingumo, sąžiningumo, skaidrumo ir viešumo, padorumo, pavyzdingumo, nesavanaudiškumo, nešališkumo bei atsakomybės principais.

Kreipdamasi į Etikos komisiją Daiva Šideikienė prašo įvertinti ar meras Vidmantas Macevičius, 2021 m. gegužės 3 d. rašte Nr. EPA-59 „Dėl darbo grupės išvadų“ pateikdamas tikrovės neatitinkančią informaciją apie Mokesčio už vaikų išlaikymą savivaldybės ugdymo įstaigose, įgyvendinančiose ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas, nustatymo tvarkos apraše, patvirtintame Mažeikių rajono savivaldybės tarybos 2020 m. balandžio 30 d. sprendimu Nr. T1-108 „Dėl mokesčio už vaikų išlaikymą ugdymo įstaigose, įgyvendinančiose ikimokyklinio ir priešmokyklinio programas, nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ neegzistuojančių 12.3 ir 13.2 papunkčių palikimą nepakeistais, nepažeidė Lietuvos Respublikos valstybės politikų elgesio kodekso nuostatų, todėl, Etikos komisijos nuomone, mero Vidmanto Macevičiaus elgesys vertintinas sąžiningumo principo aspektu, t.y. Etikos komisija turėtų vertinti ar politikas pareigas eina sąžiningai ir laikosi aukščiausių elgesio standartų, vengia situacijų, galinčių paveikti sprendimų, kurie sukeltų visuomenėje abejonę, priėmimą.

Iš įvykių chronologijos matyti, kad 2020 m. lapkričio 12 d. Mažeikių rajono savivaldybės mero potvarkiu Nr. M1-69 „Dėl darbo grupės mokesčio už vaikų išlaikymą savivaldybės ugdymo įstaigose, įgyvendinančiose ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas, nustatymo tvarkos aprašui išanalizuoti sudarymo“ buvo sudaryta darbo grupė, kuriai pavesta išanalizuoti Mokesčio už vaikų išlaikymą savivaldybės ugdymo įstaigose, įgyvendinančiose ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas, nustatymo tvarkos aprašą, patvirtintą Mažeikių rajono savivaldybės tarybos 2020 m. balandžio 30 d. sprendimu Nr. T1-108 „Dėl mokesčio už vaikų išlaikymą ugdymo įstaigose, įgyvendinančiose ikimokyklinio ir priešmokyklinio programas, nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“, ši darbo grupė parengė naują Mokesčio už vaikų išlaikymą ugdymo įstaigose, įgyvendinančiose ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas, nustatymo tvarkos aprašą, kuris buvo patvirtintas Mažeikių rajono savivaldybės tarybos 2021 m. sausio 29 d. sprendimu Nr. T1-6 „Dėl Mokesčio už vaikų išlaikymą ugdymo įstaigose, įgyvendinančiose ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas, nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“, o meras Vidmantas Macevičius, atsakydamas į Daivos Šideikienės 2021 m. balandžio 6 d. prašymą ir 2021 m. gegužės 3 d. rašte Nr. EPA-59 „Dėl darbo grupės išvadų“ šios aplinkybės nepaminėdamas, Daivai Šideikienei suteikė iškreiptą (nepilną ir netikslią) informaciją, tokiu būdu ją suklaidindamas, o tai reiškia, jog jis nesilaikė aukščiausių elgesio standartų, t.y. pažeidė Lietuvos Respublikos valstybės politikų elgesio kodekso 4 straipsnio 3 punkte numatytą sąžiningumo principą.

Kadangi nagrinėjamu atveju nustatyta, jog meras Vidmantas Macevičius į jį besikreipusiam asmeniui suteikė nepilną ir netikslią informaciją, jam rekomenduotina savo veiklą atsakant į prašymus ir skundus suderinti su Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmens aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr.875 „Dėl Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmens aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių patvirtinimo“, nustatytais reikalavimais.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos valstybės politikų elgesio kodekso 9 straipsnio 1 dalies 3 punktu, 3 dalimi, 10 straipsnio 1 dalimi, Mažeikių rajono savivaldybės tarybos Etikos komisijos nuostatų, patvirtintų Mažeikių rajono savivaldybės tarybos 2021 m. gegužės 28 d. sprendimu Nr. T1-196 „Dėl Mažeikių rajono savivaldybės tarybos Etikos komisijos nuostatų patvirtinimo“, 38.2, 38.3 papunkčiais, 40, 42, 44-46 punktais, Etikos komisija,

n u s p r e n d ė:

1. Pripažinti, kad Mažeikių rajono savivaldybės meras Vidmantas Macevičius, 2021 m. gegužės 3 d. raštu Nr. EPA-59 „Dėl darbo grupės išvadų“ Daivai Šideikienei pateikdamas iškreiptą (nepilną ir netikslią) informaciją, pažeidė Lietuvos Respublikos valstybės politikų elgesio kodekso 4 straipsnio 3 punkte numatytą valstybės politiko elgesio sąžiningumo principą.
2. Rekomenduoti Mažeikių rajono savivaldybės merui Vidmantui Macevičiui savo veiklą atsakant į prašymus ir skundus suderinti su Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmens aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr.875 „Dėl Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmens aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių patvirtinimo“, nustatytais reikalavimais.
3. Sprendimo kopiją išsiųsti Daivai Šideikienei, Mažeikių rajono savivaldybės merui Vidmantui Macevičiui bei Vyriausiajai tarnybinės etikos komisijai.
4. Sprendimą paskelbti Mažeikių rajono savivaldybės interneto svetainėje www.mazeikiai.lt.
5. Sprendimas gali būti skundžiamas Vyriausiajai tarnybinės etikos komisijai per vieną mėnesį nuo sprendimo paskelbimo arba jo įteikimo valstybės politikui, dėl kurio yra priimtas sprendimas, dienos.

Komisijos pirmininkė

Ona Kelpšienė